

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 57 0 Пс 003254 14 Рев
Бања Лука, 12.2.2015. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као председника вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Виоланда Шубарић, као чланови вијећа, у правној ствари тужиоца ДИ Т. д.о.о. Р., кога заступа пуномоћник Д.С., адвокат из Б.Л., против тужених Општина Р. и РС, Влада РС, које заступа Правобранилаштво Републике Српске, ради дуга, вриједност спора 758.349,90 КМ, одлучујући о ревизији тужене Општине Р., против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број: 57 0 Пс 003254 14 Пж 2 од 11.11.2014. године, на сједници вијећа одржаној 12.2.2015. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Округног привредног суда у Бањој Луци број: 57 0 Пс 003254 13 Пс 3 од 5.9.2014. године обавезана је тужена Општина Р. да на име дуга исплати тужиоцу ДИ Т. д.о.о., Р. износ од 274.849,01 КМ и законску затезну камату у износу од 274.849,01КМ. Истом пресудом одбијен је као неоснован тужбени захтјев тужиоца којим је тражио да му тужени на име изгубљене добити због немогућности улагања средстава у периоду од 2001. до 2013. године исплате износ од 66.847,75КМ. У односу на тужену Републику Српску, тужбени захтјев је у цијелости одбијен као неоснован. Надаље, обавезана је тужена Општина Р. (у даљем тексту тужена) да на име трошкова поступка исплати тужиоцу износ од 14.801,44 КМ, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број: 57 0 Пс 003254 14 Пж 2 од 11.11.2014. године жалба тужене је одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена. Истом пресудом одбијен је захтјев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Тужена је против другостепене пресуде изјавила ревизију због повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се одбије тужбени захтјев, односно укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

У одговору на ревизију тужилац предлаже да се ревизија туженог одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој правној ствари је захтјев тужиоца за наплату потраживања за извршене радове, те накнада штете на име изгубљене добити.

По проведеном поступку првостепени суд је утврдио: да је тужилац са туженом Општином Р. закључио уговор број 02/98 дана 17.6.1998. године, којим уговором се тужилац као извођач обавезао извести преостале радове на објекту зграде СО Р. у вриједности од 652.357,15 ДЕМ, према премјеру грађевинских, занатских и инсталатерских радова од ранијег подизвођача ППП Г. ЗВ, те да ће радове извести по систему „кључ у руке“ до 15.10.1998. године; да је наведени уговор, поред тужиоца и првотужене потписан и од стране ЈП С.Ш., ШГ „Р.“ као испоручиоца обловине, с обзиром да се Општина као наручилац радова обавезала издати налог испоручиоцу (ЈП С.Ш., ШГ „Р.“) да изврши одговарајуће припреме за експлоатацију обловине извођачу (тужиоцу) који се обавезао да ће извршити сјечу и извоз одобреног континента обловине за своје потребе до висине уговорене вриједности радова на објекту зграде СО Р.; да је Влада РС одлуком од 10.12.1996. године одобрила ванредну сјечу шуме у количини од 25.000 м³ за потребе Општине К., а да ће се средства која се добију продајом обловине употријебити за финансирање градње објекта СО и СЈБ К.; да су тужилац и тужена закључили и анекс уговора о грађењу број 02/98 дана 12.9.1999. године којим су утврдили накнадне радове у вриједности од 232.635,77 КМ, са роком извођења истих до 1.2.2000. године; да су сви изведени радови наведени у грађевинској књизи, овјерени од стране извођача и надзорног органа испред инвеститора; да је тужилац првотуженој испоставио рачун број 02/2000 од 19.2.2000. године на износ од 919.687,15 КМ на име изведених радова; да је тужена сачинила записник од 21.2.2000. године којим је констатовано постојање уговора о грађењу и анекса тог уговора, те вриједност уговорених радова у висини од 919.687,50 КМ; да је наведени записник потписан од стране директора тужиоца, и надлежних органа тужене; да је рјешењем о одобрењу вансудског поравнања између Владе РС и тужиоца од 18.7.2001. године потврђен дуг према тужиоцу у износу од 647.439,45 КМ; да је у циљу сравања међусобних права и обавеза, између парничних странака сачињен записник о сравању од 24.9.2004. године и утврђен дуг према тужиоцу у износу од 274.489,01 КМ, који записник је потписао директор тужиоца и шеф рачуноводства тужене; да је на основу вјештачења по вјештаку финансијске струке утврђен износ главног дуга на дан 22.3.2014. године од 274.849,01 КМ, а да законска затезна камата на тај исти дуг износи 430.147,61 КМ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је пословни однос тужиоца и туженог правно оквалификовао као уговор о дијелу прописан одредбама члана 600. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“ број: 17/93, 3/96, 39/03, 74/04), па како је тужилац извршио све предвиђене радове обавезао је

тужену, као наручиоца радова да изврши своју обавезу плаћања накнаде. На досуђени износ главног дуга првостепени суд је тужиоцу досудио законску затезну камату у висини главног дуга, примјеном одредбе члана 277. Закона о облигационим односима у вези са одредбом члана 4. Закона о висини стопе затезне камате („Службени гласник Републике Српске“, број 19/01, 52/06 и 103/08). Првостепени суд је примјеном одредбе члана 155. и члана 189. Закона о облигационим односима одбио тужбени захтјев тужиоца којим је тражио накнаду штете на име изгубљене добити, налазећи да му је ова штета накнађена тако што му је досуђена законска затезна камата у висини главног дуга. За тужену Републику Српску првостепени суд је нашао да ова тужена није пасивно легитимисана у овом спору, с обзиром да нема статус уговорне стране.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правни закључак првостепеног суда,

Одлука другостепеног суда је правилна.

Насупрот другачијем ставу изнесеном у ревизији, рочиште заказано за дан 10.1.2013. године није требало бити рочиште поводом приједлога за повраћај у пређашње стање, већ припремно рочиште. Наиме рјешењем другостепеног суда број: 57 0 Пс 003254 11 Пж од 31.1.2011. године укинута је рјешење првостепеног суда 57 0 Пс 003254 04 Пс од 1.7.2010. године којим је првостепени суд утврдио да је дошло до повлачења тужбе усљед недоласка тужиоца на заказано припремно рочиште. Према томе доношењем поменутог рјешења другостепеног суда парница је враћена у фазу припремног рочишта, а не доношења одлуке о приједлогу за повраћај у пређашње стање, како то погрешно закључује ревизија.

Другостепени суд је у разлозима поменутог рјешења од 31.1.2011. године наложио првостепеном суду да поново, у свијетлу датих упута, сагледа да ли је тужилац био уредно позван на припремно рочиште, односно да ли су се стекли услови прописани одредбом члана 84. став 1. Закона о парничном поступку. Из чињенице да је првостепени суд након што је примио поменуто укидно рјешење другостепеног суда, заказао припремно рочиште за дан 6.12.2012. године, произилази да је заузео став да пропуштање тужиоца да приступи на припремно рочиште од 1.7.2010. године нема за посљедицу да се тужба сматра повученом, већ је првостепени суд очигледно закључио да се нису оствариле претпоставке из поменуте законске одредбе, да је тужилац уредно позван на припремно рочиште, тако да није било мјеста (поновном) доношењу рјешења којим се утврђује да се тужба има сматрати повученом.

Наиме, првостепени суд када сматра да се нису стекле претпоставке прописане одредбом члана 84. став 1. Закона о парничном поступку, у конкретном случају ако тужилац није уредно позван на припремно рочиште, не доноси посебно рјешење.

Такође, ревидент губи из вида да је одредбом члана 333. став 2. Закона о парничном поступку прописано да против рјешења којим се одбија приједлог за повраћај у пређашње стање није дозвољена жалба, те да је управо ради тога од стране другостепеног суда исправно одбачена његова жалба изјављена против рјешења од 16.9.2010. године којим није дозвољен повраћај у пређашње стање, а да је другостепени суд том приликом одлучивао о жалби (која је уједно била и приједлог за повраћај пређашње стање) против рјешења првостепеног суда број 57 0 Пс 003254 04 Пс од 1.7.2010. године, те да је, као што је већ речено, својим укидним рјешењем читаву парницу вратио у фазу припремног рочишта, а не одлучивања о приједлогу за повраћај у пређашње стање.

Имајући у виду напријед изнесено није основана тврдња ревизије да су нижестепени судови починили повреде одредаба парничног поступка, а нарочито да је то учинио другостепени суд доношењем рјешења од 31.1.2011. године, јер су дати разлози из којих прозилази да тужилац није био уредно позван на припремно рочиште заказано за дан 1.7.2010. године, па да самим тим није било мјеста доношењу рјешења у смислу одребе члана 84. став 1. Закона о парничном поступку.

Насупрот другачијем ставу ревизије, нижестепени судови су дали увјерљиву оцјену Записника о сравњењу обавеза број 04-018-33/01/04 од 24.9.2004. године, који је сачињен између тужиоца и туженог, а у одсуству ШГ „Р.“ као испоручиоца. Нижестепени судови цијене чињеницу да је записник у име тужене потписан од стране шефа рачуноводства, прихватајући да је ову исправу потписало лице које је имало увид у финансијску документацију и пословања тужене, те да записник није никада оспорен од стране начелника Општине. Поред тога, насупрот другачијем ставу изнесеном у ревизији, посебно је наглашено да овај доказ није цијењен као признање дуга, него у међусобној повезаности са осталим материјалним доказима који су изведени током поступка, нарочито доказом финансијског вјештачења. Другостепени суд је посебно цијенио чињеницу да сачињени записник није никад оспораван од стране начелника Општине, нити од надлежних министарстава, јер је исти сачињен и на основу издатих фактура од ШГ „Р.“, те да је и ШГ „Р.“ сачинио рекапитулацију број С1/03 од 19.2.2003. године у којој је наведено да је преостала нереализована вриједност у износу од 385.291,16 КМ.

Постојање материјално правног односа између тужиоца и тужене дефинисан је уговором број 02/98 дана 17.6.1998. године и другостепени суд даје јасне непротиврјечне разлоге из којих произилази да је у овом правном односу дужник тужени, а не нека друга лица на која се алудира (али се не указује директно) изјављеном ревизијом. Дате разлоге другостепеног суда, који нису изјављеном ревизијом доведени у питање, као ваљано образложење прихвата и овај Врховни суд.

Поред чињенице која није спорна да су тужилац и тужени били у пословном односу по основу закљученог уговора од 17.06.1998.године и анекса тог уговора од 12.09.1999.године, дужничко повјерилачки однос произилази и из дргих доказа који су проведени у току поступка. Тако утврђено је да је тужени примио рачун бр.

02/2000 на износ од 919.687,15KM који није оспорио. Исто утврђено је и то да су тужилац и тужени, у присуству надзорног органа и секретара Секретаријата за привреду записнички констатовали дана 21.2.2000. године да је тужени дужан тужиоцу износ од 537.902,76KM, те је наложено туженом да изда диспозицију за ШГ Р. да испоручи дрвене тужиоцу у тој вриједности. Овим записником надзорни орган је констатовао да су сви радови на згради СО Р. изведени у складу са пројектном документацијом и важећим прописом за грађевинарство за ту врсту радова, што међу парничним странкама и није спорно.

Стога исправан је закључак нижестепених судова, који није на ваљан начин доведен у питање изјављеном ревизијом да је тужени преузео уговорну обавезу да изда налог ШГ Р. да изврши сјечу обловине у уговореној вриједности радова (у износу 652.357,15KM), па је у складу са закљученим уговором тужени у обавези исплатити инвеститору односно тужиоцу вриједност извршених радова.

Имајући у виду наведено ревизија тужиоца се указује као неоснована, па је одлучено као у изреци ове пресуде на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку.

Предсједник вијећа

Роса Обрадовић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић